

sibste Gang for den Endring til Loven, ifølge hvilken de Geistlige skulde være Børnepligt underkastede ligesom andre af Landets Børn. Jeg har dog troet, at jeg forinden denne sibste Afstemning, hvortil jeg selvsølgelig vil afgive min Stemme i samme Retning som sibst, maatte udtale mig, idet jeg har tænkt, at min Afstemning i saadanne Spørgsmaal maaskee, ifølge min Stilling som Præst, bliver noget særlig bemærket, ligesom jeg ogsaa har havt Leilighed til at høre denne særlig critiseret. Jeg skal ikke trætte det ærede Thing med nogen Gjen-tagelse af de Grunde, som ere blevne anførte ved Sagens forrige Behandling, men jeg skal dog tillade mig at henlede Opmærksomheden paa en for mig afgjørende Omstændighed. Dersom jeg kunde see, at nogensomhelst af Præstens Gjerninger vilde lide Afbræk ved, at han havde opfyldt en saa hellig Børgerpligt som den, at forsvare sit Fædreland, skulde jeg ikke nægte, at der kunde være Grund til, at Hensyn til den hellige Gjerning, hvormed han fhylder, maaskee at undtage ham. Men dette har ikke kunnet gaae op for mig. Jeg kan ikke skjønne, at Præsten, fordi han ligesom sine andre Medborgere opfylder denne sin Pligt, ikke skulde kunne træde op som kirkelig Taler, ikke skulde kunne gjøre Tyldest paa Prædikestolen ligesaa godt efter som før en saadan Handling. Naar han er besjælet af en levende Christelig Tro, vil hans Vidnesbyrd være det samme Vidnesbyrd ligesaa godt efter som før. Jeg kan heller ikke skjønne, at hans Gjerning som Sacramenternes Meddeeler skulde kunne lide nogetsomhelst Afbræk for Sacramenternes Modtagere, eller at Sacramenterne efter en saadan Handling, en saadan Pligt-opfyldelse af Præsterne skulde kunne tabe deres Betydning eller Virkning for Modtagerne. Det er hidtil opstillet som Princip i den evangelisk-lutheriske Kirke, at ikke engang Præstens aandelige Forhold til Sacramenterne, ikke engang hans Troesstandpunkt har nogen Indflydelse paa Sacramenternes Virkning og Betydning. Der er vel dem, der sige anderledes — og jeg skal ikke her gaae ind paa at undersøge det — men det er indtil nu den gjældende Regel. Jeg vil kun sige, at det er maaskee netop de samme Præster og Rægsfolk, der

nægte, at Præstens Tro og religiøse Stilling i det Hele taget skulde have Indflydelse paa hans Administration af Sacramenterne, det er maaskee de samme, som nu paastaae, at Præstens Deeltagelse i en aldeles udbortes Gjerning — uagtet de ikke kunne nægte, at denne vil være dem til megen Roes og Hæder som Mænd — skulde have en hindrende Indflydelse paa hans Stilling som Forvalter af Sacramenterne. Jeg kan ikke forstaae det. Hans øvrige Gjerning som Sjælesørger maa, efter min Mening, efter at han, som jeg saa ofte har sagt, har deeltaget i Opfyldelsen af den omtalte Børgerpligt, kunne blive langt mere sand og virksom, hvor hans Menighed i saadanne Tilfælde trænger til Trøst og Opmuntring. Lad os tænke, at en Præst har opnaaet den Alder, hvor han ikke længere deeltager i Landets Forsvar, men bliver hjemme som Sjælesørger, at han da træder op som Trøst og Opmuntrer for dem, der savne deres Familieforsørgere, som ere fulde af Bekymring og Angst for deres Kjære. Naar han da selv har deeltaget i en Kamp, med hvilken langt større Sandhed kan han da ikke lægge Taalmodighedens Kors paa deres Skuldre, end naar han ikke har deeltaget deri, og vil han ikke, naar han selv har Erfaringer fra Krigen, kunne trænge langt mere ind i Virkeligheden og bibringe Andre langt mere sande Forestillinger om det, som i saadanne Tider er Gjenstand for Alles Tanker og Betragtninger, end naar han bestandigt lever i de mere ideale Forestillinger om en Krig. Jeg troer, at han, naar han medbringer Erfaring, til langt større Trøst og Velsignelse vil kunne være Sjælesørger i en saadan Tid. Ligesom Præsten til enhver Tid, naar store Plager træffe Folket, ikke blot i Ord men i Gjerning bør vise, at han tager Deel i Folkets Sorg og Slæbne; ligesom en Præst f. Ex., naar Smitte træffer, bør blive paa sin Post og ikke slyde den Fare, som dermed er forbunden, saaledes troer jeg ogsaa, at han, naar Krigen kalder, har sin rette Plads blandt Landets Forsvarere. Jeg kan, som sagt, ikke see, at der skulde være nogen Deel af Præstens Gjerning, der skulde kunne lide Afbræk eller blive mindre velsignet og frugtbar, fordi han har opfyldt en saadan Pligt. Jeg skal endnu kun tillade mig